

แนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ในจังหวัดอุบลราชธานี*

The Potential Development Guidelines for the MICE Tourism Industry in Ubon Ratchathani Province

¹อโนทัย ทหารสาร, ปราโมทย์ นามวงศ์ และ เจริญ โสภา

¹Anothai Harasarn, Pramote Namwong and Jaroen Sopha

¹คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Faculty of Business and Administration, Ubon Ratchathani Rajabhat university, Thailand.

¹Corresponding Author's E-mail: anothai.h@ubru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี (2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี และ (3) เสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ คือผู้เข้าร่วมกิจกรรมไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 6 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย (1) การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับพบว่า ด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ สถานที่จัดงาน และด้านสถานที่ท่องเที่ยว ตามลำดับ (2) ปัญหาและอุปสรรค-ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวยังขาดประสิทธิภาพและไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน ระยะห่างระหว่างสถานที่จัดประชุมในตัวเมืองกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติอยู่ไกลกันมาก สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ห่างกัน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางนาน ที่พักที่ได้มาตรฐานมีจำนวนจำกัด และโรงแรมขนาดใหญ่มีจำนวนน้อย ด้านสถานที่จัดงาน ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ไม่สามารถรองรับการจัดงานในขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานได้ ด้านบุคลากรด้านไมซ์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและการให้บริการในธุรกิจไมซ์ และทักษะการสื่อสารทางภาษาอังกฤษ (3) แนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี คือ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ใน 7 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านสถานที่จัดงาน และด้านทักษะบุคลากรด้านไมซ์

คำสำคัญ: การพัฒนาการท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่; อุบลราชธานี

Abstract

The research article consisted of the following objectives: (1) to explore and analyse the potential of MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province; (2) to investigate problems and obstacles of MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province; and (3) to present the guidelines for potential development of MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province. The study employed mixed-methods research comprising both quantitative and qualitative methods. The sample group in the quantitative method included 400 MICE participants in Ubon Ratchathani Province. The research instrument for data collection was a questionnaire. The research statistics were frequency, percentage, mean, and standard deviation (S.D.). Key informants used in qualitative methods were government officials and entrepreneur related to the MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province, for a total of 6 persons. The research instrument used in-depth interview for collecting qualitative data. The obtained data were analysed by content analysis and presented in a descriptive manner.

From the study, the following results are found: (1) From analysing the potential of MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province, it is found to be overall at a moderate level. When considering each aspect, the following aspects are discovered in a descending order from high to low: accommodation, followed by venue, and tourism attractions, respectively; (2) From investigating problems and obstacles of MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province, the results are discovered as follows: In terms of accommodation, the infrastructure and facilities for tourism are still inefficient and do not meet the same standards. Each tourist attraction is far apart and takes a long time to reach. The standard of accommodation is limited, and there are only few large hotels to accommodate tourists. In terms of venue, most of them are small in size and thus cannot accommodate large-scale events that meet standards. In terms of personnel, they still lack knowledge and understanding of management and service in MICE industry, as well as English communication skills; and (3) The guidelines for potential development of the MICE tourism industry in Ubon Ratchathani Province include having related agencies recognize the necessity and development of factors affecting the potential of the MICE tourism industry in the following seven aspects: infrastructure, travel facilities, tourist attractions, accommodation, security and safety, venue, and MICE personnel skills.

Keywords: Tourism Development; MICE Tourism; Ubon Ratchathani

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ ซึ่งได้แก่ การจัดการประชุมขององค์กร การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล การจัดประชุมนานาชาติและการจัดแสดงสินค้า/นิทรรศการ (MICE: Meeting, Incentive, Convention and Exhibition) ซึ่งถึงแม้จะเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดเล็ก เป็นตลาดเฉพาะกลุ่ม แต่มีศักยภาพสูงและมีแนวโน้มการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยว

กลุ่มธุรกิจไมซ์เป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมีค่าใช้จ่ายสำหรับการท่องเที่ยวต่อหัวสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป ซึ่งจากการเก็บข้อมูลต่างๆ ในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยพบว่าในปี พ.ศ. 2561 นักท่องเที่ยวกลุ่มธุรกิจไมซ์มีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อวันเฉลี่ยสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไปเกินกว่า 2 เท่าตัว โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวทั่วไป 6,038 บาทต่อคนต่อวัน (Digital Government Development Agency, 2020) ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกลุ่มธุรกิจไมซ์ 14,585 บาทต่อคนต่อวัน (Thailand Convention and Exhibition Bureau, 2018) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวกลุ่มธุรกิจไมซ์เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและควรได้รับความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่านักท่องเที่ยวเชิงพักผ่อน

จังหวัดอุบลราชธานีมีปัจจัยที่เอื้อต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ได้ในอนาคต เนื่องจากมีความได้เปรียบในการแข่งขันในการท่องเที่ยว เพราะเป็นศูนย์กลางของภาคอีสานตอนล่างในการเชื่อมโยงทางการค้าการท่องเที่ยวและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน มีภูมิศาสตร์ที่ชายแดนติดประเทศเพื่อนบ้านถึงสองประเทศคือประเทศลาวและกัมพูชา นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงไปสู่ประเทศเวียดนามและกลุ่มอาเซียนในแถบลุ่มน้ำโขงได้สะดวกมากขึ้น ซึ่งเกิดจากปัจจัยสนับสนุนทั้งจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศเพื่อนบ้านตามกรอบความตกลงเพื่อมุ่งสู่การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวนอกจากจะช่วยขยายการค้าภายในภูมิภาคแล้วยังส่งผลให้ธุรกิจท่องเที่ยวเติบโตมากขึ้นเช่นกัน อีกทั้งเป็นจังหวัดใหญ่ริมลุ่มน้ำโขงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างสุดของประเทศไทย จึงกล่าวได้ว่าจังหวัดอุบลราชธานีมีความได้เปรียบที่มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีชื่อเสียงมากมายที่หลากหลายทั้งทางด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติที่ชวนให้นักท่องเที่ยวไปสัมผัส รวมทั้งมีโรงแรมที่พักจำนวนมากและความหลากหลายในระดับการให้บริการ เป็นศูนย์กลางการศึกษา ประชุม อบรม สัมมนา และการคมนาคมสะดวกสบาย สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้สะดวกทั้งทางบกและทางอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีสนามบินนานาชาติที่มีเที่ยวบินหลากหลาย (Tourism Authority of Thailand, 2020) ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้งมีการบริการรถสาธารณะที่คอยอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์เดินทางจากสนามบินเข้ามายังพื้นที่ตัวเมืองได้อย่างสะดวก

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ คือ โครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ เช่น การมีโครงสร้างพื้นฐานในการเดินทาง ระบบถนน รถไฟ ท่าเทียบเรือ ท่าอากาศยาน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากมีท่าอากาศยานที่ผู้ร่วมงานสามารถบินตรงมาได้ก็ยิ่งได้เปรียบ รวมถึงทักษะของบุคลากรเนื่องจากการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจไมซ์ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับตลาดนานาชาติ จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มีคุณภาพสูง การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับตลาดการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (Thailand Convention and Exhibition Bureau, 2019) และปัจจัยในการเลือกจุดหมายเพื่อจัดกิจกรรมในรูปแบบไมซ์แต่ละครั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านโรงแรมที่พักที่มีความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนเพียงพอ และควรเป็นที่พักที่อยู่ใกล้สถานที่ประชุม เพื่อความสะดวกในการเดินทาง สถานที่จัดการประชุมควรมีหลายลักษณะ ห้องประชุมสามารถปรับขนาดได้เพื่อความเหมาะสม ระบบแสงและระบบปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพ มีการตกแต่งที่เหมาะสม มีห้องอาหารเพียงพอ อีกทั้งการเลือกจุดหมายในการจัดประชุมจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่จะหาเวลาที่พักผ่อนในช่วงก่อนและหลังการประชุม ดังนั้นความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยดึงดูดความสนใจของผู้เข้ามาประชุมที่จะเดินทางท่องเที่ยว บางครั้งมีผู้ติดตามเดินทางมาด้วยแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ผู้จัดประชุมจึงต้องเตรียมกิจกรรมรองรับด้วย (Jitthaworn et al., 2012) นอกจากนี้ผลกระทบของภาวะวิกฤติทางการเมือง ความมั่นคงและความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของเมืองการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ ด้วยลักษณะเฉพาะของธุรกิจไมซ์จะให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของสถานที่จัดงาน ระบบการดูแลความปลอดภัยที่เข้มงวดเนื่องจากมีผลต่อความเชื่อมั่นและการ

ตัดสินใจเลือกเป็นจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยว (Jarumaneerat and Promsivapanlop, 2015) ดังนั้นหากผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ มีความเข้าใจในแนวคิดดังกล่าวและบูรณาการความร่วมมือระหว่างกันให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยนำแนวคิดทั้งหมดไปใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการสำคัญๆ ในการพัฒนาเมือง และให้มีงบประมาณสนับสนุน อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เมื่อนั้นย่อมมีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จด้านการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจใหม่

การศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี จึงมีความสำคัญเนื่องจากจะนำมาสู่รายได้จากการท่องเที่ยว การเจริญเติบโตและการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นโมเดลที่ดีของประเทศไทยที่มีศักยภาพอีกแห่งหนึ่งในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัด

อุบลราชธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study) การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ซึ่งได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านสถานที่จัดงาน และด้านทักษะบุคลากรด้านใหม่

ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใหม่ที่เดินทางมาในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีจำนวนมากและไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน จึงกำหนดค่าของประชากรเป็นอนันต์ และใช้วิธีการคำนวณหาขนาดตัวอย่างในกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร (Cochran, 1977) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอย่างน้อย 385 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง และเก็บข้อมูลด้วยการกำหนดตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 และ 3 คือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 6 คน โดยใช้การกำหนดตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการศึกษาที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อยืนยันค่าความเที่ยง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.875 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 แสดงว่าค่าถามนี้สามารถวัดเนื้อหาได้ตรงตามที่ต้องการวัด (Hair, Black, Babin, and Anderson,

2010) แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อทดลองหาความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของข้อคำถามในแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.879 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความแน่นอนคงที่และอยู่ในเกณฑ์ที่การคำนวณตามวิธีของ Cronbach ตามที่ Nunnally (1978) ได้เสนอว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาควรมีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไปจึงจะแสดงถึงความคงที่ของแบบสอบถามและมีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ส่วนเครื่องมือและวิธีการศึกษาที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรจริงจำนวน 400 ชุด และการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายลักษณะของข้อมูล การวิเคราะห์ผลจะใช้วิธีการนำค่าเฉลี่ยไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อจำแนกระดับของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการท่องเที่ยวแบบไมซ์ของจังหวัดอุบลราชธานี โดยพิจารณาจากการประเมินค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มาก ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง น้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง น้อยที่สุด (Best, 1981) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกจะถูกวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อแยกแยะและจัดกลุ่มให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการศึกษาวิจัยและการนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี ใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านสถานที่จัดงาน และด้านทักษะบุคลากรด้านไมซ์ มีผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี

ศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2.96	.863	ปานกลาง
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง	3.09	.865	ปานกลาง
ด้านสถานที่ท่องเที่ยว	3.49	.833	มาก
ด้านที่พัก	3.71	.933	มาก
ด้านความมั่นคงและปลอดภัย	3.09	.865	ปานกลาง
ด้านสถานที่จัดงาน	3.68	.825	มาก
ด้านทักษะบุคลากรด้านไมซ์	2.94	.731	ปานกลาง
รวม	3.28	.738	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี ด้านภาพรวม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=3.71$) รองลงมาคือ สถานที่จัดงาน ($\bar{X}=3.68$) และด้านสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.49$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีสามารถจำแนกออกเป็น 7 ประเด็นดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ที่ยังขาดประสิทธิภาพและไม่ได้มาตรฐานเดียวกัน ปัญหาการจราจรมลพิษทางอากาศ ขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ

2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเดินทางในจังหวัดอุบลราชธานีคือ ไม่มีเที่ยวบินระหว่างประเทศบินมาลงที่สนามบินนานาชาติอุบลราชธานี ทำให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทาง จังหวัดอุบลราชธานีมีระยะทางห่างจากเมืองหลวงกรุงเทพมหานครประมาณ 600 กิโลเมตรซึ่งต้องใช้เวลานานในการเดินทางด้วยรถ

3) ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ระยะห่างระหว่างสถานที่จัดประชุมในตัวเมืองกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีมาก สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ห่างกัน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางสูง ไม่มีการขนส่งสาธารณะที่ครอบคลุม ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว รวมถึงขาดการเชื่อมโยงให้เกิดจุดเด่นและความน่าสนใจในการท่องเที่ยว และขาดร้านศูนย์กลางในการจำหน่ายของฝาก ของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด

4) ด้านที่พัก มีข้อจำกัดด้านที่พัก เนื่องจากมีโรงแรมที่ได้มาตรฐานจำนวนจำกัด และโรงแรมขนาดใหญ่มีจำนวนน้อย อีกทั้งนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ที่ต้องการที่พักใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่อุปสรรคคือโดยมากแล้วแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดอุบลราชธานีจะอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองจำนวนที่ที่พักที่ได้มาตรฐานไม่เพียงพอ

5) ด้านความมั่นคงปลอดภัย สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบันส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งวิกฤติการณ์เหล่านี้ส่งผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมไมซ์ต้องหยุดชะงักหรือยกเลิกไปด้วย

6) ด้านสถานที่จัดงาน ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ไม่สามารถรองรับการจัดงานในขนาดใหญ่ที่ได้มาตรฐานได้ ทำให้ไม่สามารถรองรับการจัดประชุมไมซ์ได้ทุกประเภทเหมือนศูนย์ประชุมในไมซ์ซิตี้ที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมไมซ์ขนาดใหญ่ได้โดยตรง

7) ด้านทักษะบุคลากรด้านไมซ์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและการให้บริการในธุรกิจไมซ์ และทักษะการสื่อสารทางภาษาอังกฤษ ดังนั้นหากเป็นการจัดงานขนาดใหญ่หรือระดับนานาชาติ จึงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ให้บริการที่จากภายนอกจังหวัด ที่มีศักยภาพในการจัดงาน มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและประสบการณ์ทำงานที่สูงกว่า ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีสามารถจำแนกออกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด การไฟฟ้าและการประปาส่วนภูมิภาค ตำรวจจราจร จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมช่วยกันในการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค การจราจรให้เป็นได้มาตรฐาน เป็นระบบและมีความสะอาด สะดวก สบาย กว่าเดิม

2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ควรมีการพิจารณาหรือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงร่วมกันในการเพิ่มเที่ยวบินระหว่างภูมิภาคและเที่ยวบินระหว่างประเทศ เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขับรถโดยสารสาธารณะและการตรวจสอบเครื่องยนต์ทุกประเภทก่อนนำไปใช้ให้บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงระบบการเดินทางด้วยรถโดยสารสาธารณะให้มีความสะดวกและเข้าใจง่าย มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ทันสมัยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล

3) ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ควรใช้ประโยชน์จากการมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน การมีประเพณีและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดในการสร้างเรื่องราว จุดเด่นและประชาสัมพันธ์เมืองให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มเมิร์ซ ควรมีการผลิตสินค้าของฝาก ที่ระลึกที่ได้แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและเพิ่มรายได้ให้ชุมชน นอกจากนี้ควรมีศูนย์จำหน่ายของฝาก ของที่ระลึกประจำจังหวัด และควรมีการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมเมิร์ซให้มีความหลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจในการจัดงานมากขึ้น

4) ด้านที่พัก ควรมีการรักษามาตรฐานการให้บริการของที่พัก และคุณภาพการให้บริการของพนักงาน และมีการกำกับควบคุมที่พักประเภทรายวัน หรือแมนชั่นที่ดัดแปลงโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งอาจจะมีมาตรฐานการให้บริการที่ไม่เพียงพอ ซึ่งทำให้เสียภาพลักษณ์ในการให้บริการด้านที่พักในจังหวัดอุบลราชธานี ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

5) ด้านความมั่นคงปลอดภัย การเสริมสร้างศักยภาพด้านความมั่นคงปลอดภัย สามารถทำได้หากมีการเตรียมการรับมือที่ดี ด้วยการกำหนดแนวทาง มาตรการและแผนปฏิบัติการสำหรับการบริหารจัดการสถานะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องเน้นความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีการจัดเตรียมความพร้อมในกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือกรณีที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น และมีมาตรการในการควบคุมดูแลด้านความปลอดภัยในการจัดงานอย่างเข้มงวด

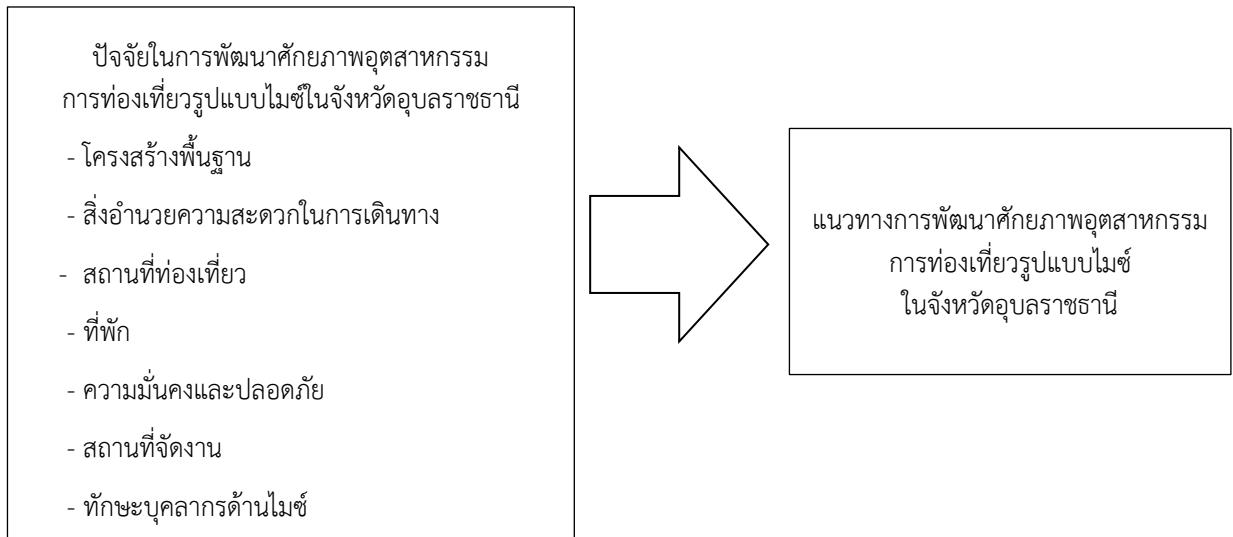
6) ด้านสถานที่จัดงาน ควรมีการพัฒนามาตรฐานของสถานที่จัดงานให้เป็นที่ยอมรับ มีการจัดสรรพื้นที่ในการจัดงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยจัดการให้มีการสอดคล้องกับรูปแบบที่ผู้จัดงานต้องการมากที่สุด ควบคู่ไปกับมาตรฐานด้านความปลอดภัยรวมถึงคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานที่จัดงาน ความพร้อมใช้งานอยู่เสมอของอุปกรณ์ไฮดรอลิกที่ทันสมัย เครื่องช่วยอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น

7) ด้านทักษะบุคลากรด้านเมิร์ซ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะภาษาต่างประเทศ และให้ความสำคัญในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรด้านเมิร์ซที่มีคุณภาพ ส่วนหน่วยงานด้านการศึกษาในพื้นที่ควรมีหลักสูตรหรือวิชาที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเมิร์ซโดยตรง และควรจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเมิร์ซในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นศูนย์ให้การให้ข้อมูล ประสานงาน จัดอบรมเผยแพร่ความรู้ให้กับพนักงานในหน่วยงานที่ให้ประกอบธุรกิจด้านเมิร์ซ

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบเมิร์ซจังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพสูงในด้านที่พักและสถานที่จัดงาน ดังนั้นจึงควรมุ่งเน้นพัฒนาจุดแข็งเหล่านี้เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวรูปแบบเมิร์ซมากขึ้นโดยพัฒนาคุณภาพในการให้บริการ มาตรฐานของห้องพัก รวมถึงบริการเสริมอื่นๆ ที่สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้เข้าพัก ในด้านสถานที่จัดงานควรมีความพร้อม ทั้งในเรื่องของสถานที่จัดงานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการจัดงาน อีกทั้งควรที่จะมีการสร้างภาพลักษณ์ให้คนทั่วไปเกิดความจดจำว่าจังหวัดอุบลราชธานีเป็นเมิร์ซ ชิตี่ที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและนี่ถึงจังหวัดอุบลราชธานีทุกครั้งที่จะจัดกิจกรรมเมิร์ซ

โดยการประชาสัมพันธ์ถึงศักยภาพของจังหวัดอุบลราชธานีในการจัดกิจกรรม ความพร้อมในด้านที่พัก สถานที่จัดงาน ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึงและเชื่อมต่อไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมไมซ์ทั้งภาครัฐและเอกชน ควรร่วมกันในวางตำแหน่งทางธุรกิจและกลุ่มเป้าหมายของอุตสาหกรรมไมซ์จังหวัดอุบลราชธานีให้ชัดเจนว่ามุ่งหวังเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวไมซ์ขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ เนื่องจากส่งผลต่อการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในอนาคต ดังสรุปเป็นแผนภาพได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1: องค์กรความรู้จากการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสถานที่จัดงาน ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้เข้าร่วมงานมีความพึงพอใจต่อการเข้าพักในโรงแรม ที่พักในจังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากความสะดวกในการเข้าถึงที่พัก ทำเลที่ตั้งของที่พักใกล้แหล่งชุมชน หรือใกล้สถานที่สำคัญ เช่น สนามบิน สถานีขนส่ง และมีมาตรฐานการให้บริการของที่พัก ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญมากในการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Junla (2013) ที่ศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพของจังหวัดขอนแก่นในการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ ที่ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านที่พักส่งผลต่อความคาดหวังและระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ในจังหวัดขอนแก่นมากที่สุด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Seebaluck and Naidoo (2015) ที่ศึกษาลักษณะของธุรกิจการท่องเที่ยวแบบไมซ์เพื่อนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศมอริเชียส ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพหลักของธุรกิจไมซ์ในประเทศมอริเชียสคือมีโรงแรมที่มีคุณภาพจำนวนมาก มีบริการที่ได้มาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวธุรกิจรวมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดงานอีเว้นท์ การประชุม ในด้านสถานที่จัดงาน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ในสถานที่จัดงานสามารถรองรับการจัดงานแต่ละรูปแบบได้อย่างเหมาะสม คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานที่จัดงาน และขนาดพื้นที่สถานที่จัดงานเพียงพอต่อการรองรับผู้เข้าร่วมงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อศักยภาพของอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phatthanawaraporn (2014) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทย โดยผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านสถานที่จัดงานด้าน

ทำเลที่ตั้ง ความพร้อมในการให้บริการของสถานที่ โครงสร้างทางกายภาพในส่วนของสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานที่จัดงานโดยรวม ส่งผลให้นักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์เข้ามาจัดงานในประเทศไทย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีพบว่าปัญหาและอุปสรรคหลักคือ ระบบการขนส่งและคมนาคมที่เชื่อมต่อสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละแห่งซึ่งมีระยะเวลาห่างไกลกัน รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ได้รับการบำรุงรักษา บุคลากรในสวนสาธารณะอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์นั้น ด้านโครงสร้างพื้นฐานการเดินทางสะดวกสบาย สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างทั่วถึง การมีสภาพแวดล้อมโดยรอบของเมืองที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมไมซ์ รวมถึงการมีสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ล้วนส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Setthasatien (2017) ที่ศึกษาความพร้อมของเมืองเชียงใหม่กับธุรกิจการจัดประชุมหรือไมซ์ พบว่าในอนาคตเชียงใหม่ควรยกระดับคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การสร้างกิจกรรมทางเลือกใหม่ๆ พร้อมกับการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และเร่งการพัฒนา ระบบขนส่งมวลชนเพื่อเชื่อมโยงศูนย์ประชุม และแสดงสินค้านานาชาติไปยังสถานที่ต่างๆ ทั่วเชียงใหม่ อีกปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีคือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาอุบลราชธานีด้วยเครื่องบินขาดเชื่อมต่อระหว่างภูมิภาคและระหว่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Saenjai and Mongkhonsrisawat (2015) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดขอนแก่น พบว่าการเข้าถึงจังหวัดขอนแก่นด้วยเครื่องบินยังมีจุดที่ต้องพัฒนาคือ สายการบินที่เชื่อมโยงไปยังจังหวัดที่สำคัญมีจำนวนเที่ยวบินน้อย และขาดสายการบินที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศและขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีของภาครัฐและภาคเอกชนทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไมซ์นอกจากนี้ปัญหาด้านการจราจรที่ไม่เป็นระเบียบรวมถึงทักษะของบุคลากรทางด้านไมซ์ที่ยังไม่เพียงพอเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaichofa (2014) ที่ศึกษาความพร้อมของสภาพแวดล้อมทางการตลาดสำหรับธุรกิจไมซ์เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่าปัญหาด้านการจัดระเบียบและควบคุมจราจรเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีการแก้ไขให้การเดินทางคล่องตัว มีที่จอดรถที่สะดวกและเป็นระเบียบ รวมถึงการพัฒนาทักษะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจการจัดประชุม โดยควรมีการฝึกอบรม สัมมนา บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บริษัททัวร์และประชาชนรอบพื้นที่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานียังมีความไม่พร้อมและปัญหาอุปสรรคอยู่ในทุกด้าน ดังนั้นแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีต้องอาศัยการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาโดยมีความเชื่อมโยงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายให้เป็นไปอย่างมีแบบแผนและมีความต่อเนื่องยั่งยืนในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ Tippeng, Wongmonta, Techakana and Na Talang (2019) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดสงขลา พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมไมซ์ในจังหวัดสงขลา มี 6 ด้าน ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง สิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐานสากลระบบการดูแลความปลอดภัยที่เข้มงวด ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมของหน่วยงานราชการในจังหวัดสงขลา จัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์ และฝึกอบรมบุคลากรด้านไมซ์ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ Srisompong (2015) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีศักยภาพของเมืองด้านธุรกิจการประชุม การท่องเที่ยวเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ในจังหวัดพะเยา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่ผลการวิจัยพบว่าสิ่งสำคัญต่อการวางแผนส่งเสริมธุรกิจคือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกิจ

ประชุม การท่องเที่ยวเป็นรางวัล และการแสดงสินค้า/นิทรรศการนานาชาติ (MICE) ควรผลักดันให้เกิดการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางธุรกิจที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaowbanbho (2017) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์ในระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก พบว่าแนวทางสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมไมซ์คือการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมไมซ์ และการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์

สรุป

การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีจุดแข็ง ด้านที่พัก ด้านสถานที่จัดงาน และด้านสถานที่ท่องเที่ยว ที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน แต่อย่างไรก็ตามจุดแข็งดังกล่าวยังมีปัญหาและอุปสรรคที่จะต้องแก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้น คือ ด้านที่พักที่ได้มาตรฐานมีจำนวนจำกัด ด้านสถานที่จัดงานยังไม่มีศูนย์ประชุมที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมไมซ์โดยตรง ด้านสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับสถานที่จัดการประชุมในตัวเมืองอยู่ห่างกันไม่มีการขนส่งสาธารณะที่เชื่อมโยงและครอบคลุม โดยแนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี คือ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนา เข้ามามีส่วนร่วมช่วยกันในการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ทั้ง 6 ด้านคือด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านสถานที่จัดงาน และทักษะบุคลากรด้านไมซ์เพื่อให้จังหวัดอุบลราชธานีบรรลุเป้าหมายการเป็นไมซ์ซิตี้ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การวิเคราะห์ศักยภาพอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี ด้านที่พักและสถานที่จัดงาน ถือได้ว่าเป็นปัจจัยอันดับต้นๆ ที่ผู้เข้าร่วมประชุมต้องพิจารณาในเข้าร่วมกิจกรรมไมซ์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพในการให้บริการ มาตรฐานของห้องพัก รวมถึงบริการเสริมอื่นๆ ที่สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้เข้าพัก ในด้านสถานที่จัดงานควรมีความพร้อม ทั้งในเรื่องของสถานที่จัดงานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการจัดงาน ซึ่งความพร้อมเหล่านี้จะเป็นสิ่งสำคัญให้จังหวัดอุบลราชธานีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มไมซ์ได้มากขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี ด้านบุคลากรด้านไมซ์ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการและการให้บริการในธุรกิจไมซ์ และทักษะการสื่อสารทางภาษาอังกฤษ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ เป็นการวางพื้นฐานให้กับนักศึกษาที่มีความสนใจในอุตสาหกรรมไมซ์อย่างแท้จริงและเป็นพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านไมซ์ รวมถึงควรมีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์และศูนย์ข้อมูลไมซ์ในการรวบรวมทำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ เป็นที่ปรึกษาและจัดอบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะบุคลากรด้านไมซ์ให้พร้อมอาชีพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี คือ ควรมีการปรับปรุงด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ควรมีการรักษามาตรฐานการให้บริการของที่พักและคุณภาพการให้บริการของพนักงาน ควรมีการพัฒนามาตรฐานของสถานที่จัดงานและให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์โดยตรง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องมีการประสานความร่วมมือกัน ผลักดันให้มีการพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมไมซ์อย่างจริงจังในทุกมิติ โดยเป็นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสนับสนุนในการลงทุน การสนับสนุนการส่งเสริมภาพลักษณ์ของจังหวัด เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางในการเข้าร่วมกิจกรรมไมซ์ โดยทำการศึกษาทั้งในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษามาประกอบการวางแผนพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อพัฒนาเป็นไมซ์ซิตี้ในอนาคต

2.2 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมหากในอนาคตจังหวัดอุบลราชธานีได้พัฒนาเป็นไมซ์ ซิตี้ เพื่อประเมินความคุ้มค่าของผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

2.3 การเปรียบเทียบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีกับจังหวัดหรือที่ได้พัฒนาเป็นไมซ์ ซิตี้แล้ว เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ และพัทยา เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างและนำไปสู่แนวทางการแผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบไมซ์ในจังหวัดอุบลราชธานีให้ตรงกับความเป็นจริงมากขึ้น

References

- Best, J. W. (1981). *Research in Education*. (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Chaichofa, A. (2014). *Readiness of Market Environment for Meeting Business to Support AEC of Hat Yai District. Songkhla Province*. (Master's Thesis). Prince of Songkla University. Songkla.
- Chaowbanho, Y. (2017). Competitiveness in the MICE Industry of Thailand. *Journal of Development Management Research*, 7(1), 78-89.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques*. (3rd ed.). New York: John Wiley and Sons Inc.
- Digital Government Development Agency. (2020). *Average Cost per Person per Day of Tourists*. Retrieved September 20, 2021, from <https://data.go.th/th/dataset/1529>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective*. (7th ed.). New Jersey: Pearson Education International.
- Jarumaneerat, T., & Promsivapanlop, P. (2015). *Project to Study the Image of Thailand as a Tourist Destination for MICE Businesses after the Crisis*. (Research Report). Songkla: Faculty of Hospitality and Tourism Research Report Prince of Songkla University.
- Jitthaworn, C. et al. (2012). *Meeting Incentive Convention and Exhibition Management*. (2nd ed.). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat University.
- Junla, J. (2013). *Guidelines to Increase Potential of Khon Kaen Province, Thailand for MICE Tourism*. (Master's Thesis). National Institute of Development Administration. Bangkok.

- Phatthanawaraporn, K. (2014). *Factors Affecting the Organization of MICE Industry in Thailand*. (Master's Thesis). Stamford International University. Bangkok.
- Nunnally, J. (1978). *Psychometric methods*. New York: McGraw-Hill.
- Saenjai, P., & Mongkhonsrisawat, S. (2015). Guidelines for the Development of Mice Tourism in Khon Kaen Province. *Journal of International and Thai Tourism*, 11(1), 54-67.
- Seebaluck, V. , & Naidoo, P. (2015) . Prospects and Challenges of Business Tourism: A Case Study of Mauritius. *Review of Business & Finance Studies*, 6(3), 45-55.
- Setthasatien, W. (2017). Potential and Readiness of Chiang Mai City for MICE Meeting Business. *Journal of Graduate Research*, 8(1), 199-215.
- Srisompong, P. (2015). The Potential Factors of Meetings, Incentives, Conferencing, Exhibitions Business (MICE) in Phayao Province for ASEAN Economic Community Preparations. *Research and Development Journal Suan SunandhaRajabhat University*, 7(2), 45-56.
- Tippeng, S. , Wongmonta, S. , Techakana, J. , & Na Talang, C. (2019) . A Development of MICE Industry Potentially in Songkhla Province, Thailand. *Journal of Yala Rajabhat University*, 14(2), 299-310.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (2018). *MICE Industry Statistics Report for the Fiscal Year 2018*. (Research Report). Bangkok: Thailand Convention and Exhibition Bureau.
- Thailand Convention and Exhibition Bureau. (2019) . *Thailand MICE Index*. (Research Report). Bangkok: Thailand Convention and Exhibition Bureau.
- Tourism Authority of Thailand. (2020) . *Ubon Ratchathani Province Tourism Information*. Retrieved June 29, 2020, from <https://thai.tourismthailand.org/Destinations/Provinces/%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%9A%E0%B8%A5%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%98%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B5/587>